

Förslag till arbetsordning för handläggning av rapport om missförhållanden, så kallad visseblåsning

Organisation för mottagande av rapport om missförhållanden

Handläggningen av uppföljningsärenden enligt lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (visseblåsarlagen) är åtskild från annan verksamhet under kommunstyrelsen. Detta innebär att utredningar kopplade till rapport om missförhållanden är direkt underställda kommunstyrelsen samt att förhållningssättet om inre sekretess gentemot andra ska följas.

Ett uppföljningsärende syftar till att vidta åtgärder för att bedöma riktigheten i de påståenden som framställs i en rapport om missförhållanden och därefter överlämna uppgifter om de utredda påståendena för fortsatta åtgärder. Genomförandet av åtgärder med anledning av ett uppföljningsärende ankommer på den nämnd som ansvarar för den berörda verksamheten.

Information till arbetstagare, med flera

Arbetstagare och andra personkategorier som omnämns i 1 kap. 8 § 2 visseblåsarlagen ska informeras om sina rättigheter enligt lagen i samband med att anställningen, eller motsvarande, påbörjas. Varje chef ska i den mån det behövs se till att berörda informeras om skyddet för rapporterande personer och om rätten att rapportera missförhållanden.

Det ska finnas information på kommunens intranät om skydd för rapporterande samt rapporteringsvägar för alla anställda.

På kommunens externa webbsida ska övergripande information finnas tillgänglig gällande lag 2021:890 och hur Östhammars kommun arbetar med att säkerställa denna.

Inkommande rapporter

Östhammars kommun föreslås upprätta en intern grupp med möjlighet att i samverkan med avropad konsulttjänst hantera inkommande ärenden gällande oegentligheter i arbetsrelaterat sammanhang. Den interna rapporteringskanalen kommer att vara omfattad av sekretessavtal.

Östhammars kommun föreslås införa en intern grupp bestående av HR, ekonomi, kommunjurist samt en nyckelperson från verksamhet kansli och utveckling som leder och fördelar arbetsuppgifter inom gruppen. Personerna utses av respektive verksamhetschef. Gruppen omfattas av ett särskilt sekretessavtal. Då lagändringen tydligt menar att den interna kanalen ska vara oberoende och självständig finns det även möjlighet att vid behov avropa konsulttjänst som samverkande part i hantering och utredning av de inkommande rapporterna. När en anonym rapport överlämnas ska

berörd enhet uppmärksammas på att rapporterade personer och de som bistått denne är skyddade mot repressalier med anledning av rapporten.

Arbetet med ett uppföljningsärende får biträdas av sakkunniga personer anställda i kommunen vid behov. Arbetsgruppen utser sakkunniga i samråd med den sakkunniges närmaste chef. Vid uppföljningsärende anonymiserar nyckelpersonen den rapporterandes identitet för att inte kunna vara spårbar. Arbetet får också biträdas av andra sakkunniga. Utredningen ska inte bestå av fler personer än nödvändigt för att uppnå syftet med uppföljningsärendet.

Inkommande rapporteringar om missförhållanden ska tas emot av nyckelpersonen för registrering. Inledande bedömning om hur ärendet ska hanteras vidare utförs av arbetsgruppen.

En rapport som lämpligare hanteras i annan ordning ska i första hand hänvisas dit. Överlämning av ärendet till ett sådant förfarande ska ske om den rapporterade personen medger detta. Om rapporten är anonym får den överlämnas om det kan ske utan att den rapporterade personens identitet direkt framgår. När en anonym rapport överlämnas ska mottagande enhet uppmärksammas på att rapporterade personer och de som bistått denne är skyddade mot repressalier med anledning av rapporten.

Förtida avslutande av uppföljningsärende

Ett uppföljningsärende får avslutas direkt

1. om det inletts med en rapport med så knapphändiga uppgifter att den inte kan utredas vidare efter att rapporterad person anmodats att komplettera sin rapport med fler klagande uppgifter, eller
2. om fortsatt utredning skulle kräva kostnader som inte står i rimligt förhållande till sakens betydelse.

Rätt att ta del av uppgifter

Under ett pågående uppföljningsärende får uppgifter inhämtas från alla nämnder i den mån det är nödvändigt, av 6 kap. 10 § visseblåsarlagen framgår att även sekretesskyddade uppgifter får inhämtas. Vägras tillträde till uppgifterna ska handlingar genast överlämnas till nämnden för prövning om handlingen får ingå i uppföljningsärendet.

Intressekonflikter

I 7 kap. 4 § kommunallagen finns regler om jäv för anställda i kommunen.

Uppföljningsärenden rörande missförhållanden som inbegriper handling eller underlåtenhet av kommundirektören, sektorschef eller arbetstagare som ingår i den utsedda arbetsgruppen ska bedrivas på ett sätt så att arbetsgruppens opartiskhet garanteras. Konsultstöd ska alltid övervägas i dessa fall.

Om arbetsgruppen är förhindrad att vara kontaktpunkt ska den uppgiften tillfalla kommundirektör, i annat fall kommunstyrelsens ordförande.

Misstanke om brott

Leder utredningen till en grundad misstanke om brott med kommunen som målsägande ska uppgifter som är nödvändiga för att utreda brottsmisstankarna lämnas till Polismyndigheten av nyckelpersonen.